

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olecku

☒ 19-400 Olecko, ul. Wojska Polskiego 13

☎ 87 520 30 55, fax 87 5202065;

e-mail: psse.olecko@sanepid.gov.pl

Olecko, 09.01.2025 r.

E.9011.3.2.2025

Szanowni Rodzice, Opiekunowie,

W związku ujawnieniem obecności zmutowanego wirusa polio w próbkach ścieków komunalnych na terenie kraju informuję, że rośnie ryzyko wystąpienia zakażeń, w tym objawowych zachorowań u osób nieszczepionych przeciwko *poliomyelitis* (nagminne porażenie dziecięce, choroba Heinego-Medina).

Poliomyelitis to ostra choroba zakaźna wywoływana przez poliovirusy. Jest to choroba „brudnych rąk” – zakażenia szerzą się głównie poprzez bezpośredni kontakt z zakażonym człowiekiem, kontakt ze skażonymi przedmiotami, spożywanie skażonych pokarmów, w wyniku nieprzestrzegania zasad higieny. Możliwe jest też przeniesienie zakażenia drogą kropelkową. Jeżeli poliovirusy dostaną się do ośrodkowego układu nerwowego, mogą wywoływać uszkodzenie nerwów, co może prowadzić do niedowładu lub porażenia mięśni. Objawy występują zwykle po 7-14 dniach od infekcji. Chorzy wydalają wirusy z kałem nawet do 6 tygodni. Do głównych objawów należą: bóle głowy, poczucie ogólnego rozbicia, nieżyt żołądkowo-jelitowy, uczucie sztywności karku i pleców, podwyższona temperatura. U 1 na 200 zakażonych występują nieodwracalne porażenia, a wśród 5-10% z nich dochodzi do porażenia mięśni oddechowych i zgonu.

Przed wprowadzeniem szczepień *poliomyelitis* było przyczyną tysięcy zgonów rocznie oraz wielokrotnie większej liczby przypadków trwałego inwalidztwa u dzieci w wieku szkolnym na świecie. Od 1988 roku prowadzony jest Światowy Program Eradykacji *Poliomyelitis*, jednak nadal istnieje ryzyko przeniesienia poliovirusów przez podróżnych lub imigrantów z krajów, w których *poliomyelitis* występuje.

W celu utrzymania odporności, zabezpieczającej przed taką ewentualnością, niezbędne jest kontynuowanie szczepień wszystkich dzieci w Polsce. **Jedynym środkiem profilaktycznym jest wykonanie pełnego cyklu szczepień przewidzianego w kalendarzu szczepień. Dotychczas nie opracowano leku, którego podanie w przypadku zachorowania, mogłoby skutecznie zwalczyć poliovirusy.**

Od 1 kwietnia 2016 r. w Polsce szczepienia przeciw *poliomyelitis* realizowane są jedynie inaktywowaną (zawierającą zabite poliovirusy) szczepionką IPV. Szczepionka ta indukuje produkcję przeciwciał, które zapobiegają przedostaniu się wirusów do ośrodkowego układu nerwowego i wywołaniu porażennego zachorowania. Cechuje się bardzo wysoką skutecznością w ochronie przed zachorowaniem na *poliomyelitis*. Po pełnym cyklu szczepień, przewidzianych w programie szczepień ochronnych, odporność na zachorowanie utrzymuje się do końca życia. Dorośli, o których wiadomo lub podejrzewa się, że nie byli zaszczepieni lub są nie w pełni zaszczepieni przeciwko polio, powinni otrzymać uzupełniające szczepienia przeciwko *poliomyelitis*. Pełny cykl szczepień dla nieszczepionych dorosłych obejmuje trzy dawki szczepionki inaktywowanej przeciwko polio. Dorośli, którzy zostali zaszczepieni przeciwko *poliomyelitis*, ale są narażeni na zwiększone ryzyko, mogą przyjąć jedną dawkę przypominającą IPV co 10 lat. Szczepienie jest nieodpłatne dla wszystkich osób do 19. roku życia.

Zalecam, aby dzieciom nieszczepionym niezwłocznie uzupełnić szczepienia ochronne (w przypadku braku przeciwwskazań medycznych) w celu uniknięcia zakażeń oraz objawowych zachorowań. Szczepienie można uzupełnić, korzystając z konsultacji u lekarza rodzinnego, który zaleci szczepienie w ramach Programu Szczepień Ochronnych - kalendarza szczepień dzieci i młodzieży. Kalendarz dostępny jest pod adresem:

<https://szczepienia.pzh.gov.pl/kalendarz-szczepien-2025/>

Z poważaniem

Katarzyna Dryl-Nerkowska

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Olecku